

10 Ιουλίου, 1990

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΑΒΒΑ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 755/88).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Μεταθέσεις — Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας
— Έχει αποκλειστική εξουσία αναφορικά με τις μεταθέσεις — Οφεί-
λει να δίδει την αναγκαία βαρύτητα στις συστάσεις του Διευθυντή του
Τμήματος στην εξέταση του θέματος των μεταθέσεων — Εφαρμοστέα
5 κριτήρια και αρχές — Οι προσωπικές και οικογενειακές ανάγκες των
κρατικών λειτουργών δεν επιτρέπεται να υπερσκελίζουν την υποχρέ-
ωση προς την υπηρεσία τους, της οποίας η εύρυθμη λειτουργία είναι
προς το συμφέρον όλων των πολιτών της Δημοκρατίας.

10 Ο αιτητής, Υγειονομικός Επιθεωρητής Α΄ στο Τμήμα Ιατρικών
Υπηρεσιών, υπηρέτησε σχεδόν αμέσως μετά το διορισμό του και
για συνολική περίοδο πέραν των 10 χρόνων εκτός Λευκωσίας.
Καθ' όλη τη διάρκεια των πιο πάνω χρόνων, η διαμονή και κατοι-
κία του ήταν η Λευκωσία. Εξετάζοντας αίτημά του για μετάθεση
15 στη Λευκωσία η Ε.Δ.Υ. ζήτησε περισσότερα στοιχεία από το Διευ-
θυντή Ιατρικών Υπηρεσιών (Διευθυντή), ως προς το κατά πόσο εί-
χε εξετάσει το ενδεχόμενο μετάθεσης οποιουδήποτε άλλου συνα-
δέλφου του αιτητή που δεν είχε υπηρετήσει εκτός Λευκωσίας.

20 Η Ε.Δ.Υ., αφού έλαβε υπόψη και τις απόψεις του Διευθυντή, οι
οποίες δεν ευνοούσαν μετάθεση άλλου Υγειονομικού Επιθεωρητή
Α΄ εκτός Λευκωσίας, αποφάσισε να απορρίψει το αίτημα.

25 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή του αι-
τητή κατά της απόφασης της Ε.Δ.Υ., αποφάνθηκε ότι:

Κάθε μετάθεση, εκτός αν συνιστά δυσμενή μετάθεση, τεκμαίρε-

ται ότι έγινε προς όφελος και για τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Η αποκλειστική αρμοδιότητα αναφορικά με την εκτίμηση των αναγκών της υπηρεσίας, καθώς και τα μέσα που πρέπει να ληφθούν για ικανοποίηση των αναγκών αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των μεταθέσεων των υπαλλήλων, ανήκει στα διοικητικά όργανα. Το Δικαστήριο δεν έχει ούτε την εξουσία, ούτε τα μέσα να ελέγξει σε κάθε περίπτωση τις ανάγκες και τα μέσα πραγματοποίησης των αναγκών του κάθε τμήματος. Η εξουσία μετάθεσης ανήκει αποκλειστικά στην Ε.Δ.Υ. για λόγους διασφάλισης της αποδοτικότητας και της κανονικής λειτουργίας της Δημόσιας Υπηρεσίας και προστασίας των νομίμων συμφερόντων των δημοσίων υπαλλήλων.

Οι προσωπικές και οικογενειακές περιστάσεις των υπαλλήλων πρέπει να σταθμίζονται πάντοτε σε σχέση με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Οι ανάγκες της υπηρεσίας εκτιμούνται καλύτερα από τον υπεύθυνο Διευθυντή του Τμήματος και γι' αυτό η Ε.Δ.Υ. οφείλει να δώσει την αναγκαία βαρύτητα στις συστάσεις του, εκτός αν αυτές είναι αντίθετες προς τα στοιχεία της υπόθεσης.

Στην παρούσα υπόθεση, η Ε.Δ.Υ. έλαβε υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες που αναφέρονται πιο πάνω πριν την λήψη της απόφασής της και άσκησε νόμιμα τη διακριτική της ευχέρεια: ούτε και υπήρξε συνδρομή πλάνης στην απόφασή της, είτε νομικής είτε πραγματικής.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Sentonaris v. Greek Communal Chamber through the Director of Greek Education 1964 C.L.R. 300,

Nejati v. Republic, 2 R.S.C.C. 78,

Vafeadis v. Republic 1964 C.L.R. 454,

Pilatsis v. Republic (1968) 3 C.L.R. 707,

Pierides v. Republic (1969) 3 C.L.R. 460,

Mouzouris v. Republic (1972) 3 C.L.R. 43,

Matheou v. Republic (1972) 3 C.L.R. 304,

Lazarou v. Republic (1973) 3 C.L.R. 82,

5 *Damianou v. Republic (1973) 3 C.L.R. 282,*

Karayiannis v. Republic (1980) 3 C.L.R. 39,

Sofocleous v. Republic (1982) 3 C.L.R. 786,

10

Isaias v. Republic (1985) 3(B) C.L.R. 490,

Papadopoulos v. Republic (1986) 3 C.L.R. 865,

15

Zachariou v. Republic (1986) 3(B) C.L.R. 969,

Demetriou v. Republic (1986) 3 C.L.R. 2326,

Kammitis v. Republic (1987) 3(A) C.L.R. 384,

20

Poyiatzis v. Republic (1987) 3 C.L.R. 1003,

Κοΐνουνα v. Δημοκρατίας (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 2994,

25

Στρατή v. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 2018.

Προσφυγή.

30 Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να μη μεταθέσει τον αιτητή από το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κλήρου στη Λευκωσία.

N. Λοΐζου, για τον Αιτητή.

35 *Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

40 ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση που κοινοποιήθηκε σ' αυτόν με επιστολή τους ημερομηνίας 8/7/88 και με την οποία το αίτημά του για μετάθεση από το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κλήρου στη Λευκωσία δεν έγινε αποδεχτό, είναι άκυρη, παράνομη, αντισυνταγματική και χωρίς οποιοδήποτε

τε έννομο αποτέλεσμα.

Οι νομικοί λόγοι στους οποίους στηρίζεται η παρούσα προσφυγή είναι οι ακόλουθοι:

α) Η απόφαση λήφθηκε από τους καθ' ων η αίτηση χωρίς τη δέουσα έρευνα αναφορικά με τους οικογενειακούς και οικονομικούς λόγους τους οποίους επικαλέστηκε ο αιτητής για τη μετάθεσή του.

β) Η παράβλεψη από τους καθ' ων η αίτηση της συντριπτικής υπηρεσίας του αιτητή εκτός Λευκωσίας έναντι των άλλων συναδέλφων του, αποτελεί κατάχρηση και/ή υπέρβαση εξουσίας και είναι αντίθετη προς τις αρχές της ίσης μεταχείρισης.

γ) Η απόφαση αποτελεί προϊόν πραγματικής πλάνης και/ή βασίζεται σε πεπλανημένα κριτήρια.

δ) Η απόφαση είναι αναιτιολόγητη και/ή μη δεόντως αιτιολογημένη.

Ο αιτητής διορίστηκε στη Δημόσια Υπηρεσία σαν Υγειονομικός Επιθεωρητής Β' στο Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών στις 16/4/79. Από τις 30/7/79 μέχρι τις 15/6/84, δηλαδή για περίοδο 5 ετών, υπηρέτησε στο Αεροδρόμιο Λάρνακας και κατά τον Ιούνιο του 1984 μετατέθηκε στο Υγειονομικό Κέντρο Κλήρου, όπου υπηρετεί για περισσότερο από 5 χρόνια, μέχρι και σήμερα. Ο αιτητής κατά το Δεκέμβριο του 1984 προάχθηκε στη θέση του Υγειονομικού Επιθεωρητή Α. Καθ' όλη τη διάρκεια των πιο πάνω ετών, η διαμονή και κατοικία του αιτητή ήταν η Λευκωσία.

Στις 31/3/88 ο Διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας με επιστολή του προς την Ε.Δ.Υ. (βλ. Παράρτημα 1) διαβίβασε προς αυτήν επιστολή του αιτητή ημερομηνίας 24/2/88 (βλ. Παράρτημα 2), με την οποία αυτός υπέβαλε αίτηση για μετάθεση από το Υγειονομικό Κέντρο Κλήρου στη Λευκωσία, επικαλούμενος οικογενειακούς και οικονομικούς λόγους. Πιο συγκεκριμένα, ο αιτητής αναφέρει στην επιστολή του αυτή τους ακόλουθους λόγους:

"1. Για πολύ μακράν περίοδο εργάσθηκα μακριά από το σπίτι μου, 5 χρόνια εκτός επαρχίας στον Αερολιμένα Λάρνακας και συνέχεια εργάζομαι στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κλήρου για 4 συνεχή χρόνια.

2. Έχω τρία παιδιά ηλικίας 7, 5 και 4 χρονών. Τα οικογενειακά μου προβλήματα αυξήθηκαν πάρα πολύ από τη μεταφορά των παιδιών στο δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο. Επιβαρύνομαι καθημερινά με συνεχή μεταφορικά έξοδα από τα οποία με την τοποθέτησή μου στην Λευκωσία θα απαλλαγώ."

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 21/4/88 (βλ. Παράρτημα 3), αφού εξέτασε το αίτημα του αιτητή και έλαβε υπόψη τους λόγους που είχε επικαλεστεί καθώς και τις απόψεις του Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, ο οποίος στην επιστολή του ημερομηνίας 31/3/88 είχε αναφέρει πως οι ανάγκες της Υπηρεσίας απαιτούσαν επί του παρόντος τη συνέχιση της εργοδότησής του στην Κλήρου, έκρινε ότι θα πρέπει να ζητηθεί από το Διευθυντή να δώσει περισσότερα στοιχεία και συγκεκριμένα να πληροφορήσει την Επιτροπή κατά πόσο έχει εξετάσει το ενδεχόμενο μετάθεσης οποιουδήποτε άλλου Υγειονομικού Επιθεωρητή Α' που δεν έχει υπηρετήσει εκτός Λευκωσίας και ο οποίος σε περίπτωση μετάθεσής του στην Κλήρου δε θα είχε προβλήματα ή θ' αντιμετώπιζε λιγότερα προβλήματα.

Ακολούθησε επιστολή από το Γραφείο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ημερομηνίας 4/5/88 (βλ. Παράρτημα 4) με την οποία εξητείτο από το Διευθυντή να παράσχει τα πιο πάνω στοιχεία.

Σ' απάντηση της πιο πάνω επιστολής ο Διευθυντής με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, ημερομηνίας 21/5/88 (βλ. Παράρτημα 5), ανέφερε ότι:

"Εξετάστηκε το ενδεχόμενο μετάθεσης άλλου Υγειονομικού Επιθεωρητή Α στην Κλήρου, όλοι όμως οι Υγειονομικοί Επιθεωρητές Α που υπηρετούν τώρα στη Λευκωσία έχουν υπηρετήσει προηγουμένως εκτός Λευκωσίας. Επιπρόσθετα, αντιμετωπίζουν αυτοί παρόμοια και μερικοί περισσότερα προβλήματα από τον κ. Σάββα.

Το αίτημα του κ. Σάββα θα μπορούσε να επανεξετασθεί όταν θα γίνουν προσλήψεις νέων Υγειονομικών Επιθεωρητών."

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 6/6/88 (βλ. Παράρτημα 6), συνέχισε με την εξέταση του αιτήματος του αιτητή και αφού σημείωσε και έλαβε υπόψη τις απόψεις του Διευθυντή, όπως αυτές διαβιβάστηκαν προς την Ε.Δ.Υ. με την επιστολή του ημερομηνίας 21/5/88, έκρινε ότι δε θα ήταν προς το συμφέρον της υπηρεσίας να μετατεθεί ο αιτητής από την Κλή-

ρου στη Λευκωσία και έτσι αποφάσισε ότι το αίτημά του δεν ήταν δυνατό να γίνει αποδεχτό. Περαιτέρω, η Επιτροπή σημείωσε τη δήλωση του Διευθυντή ότι το αίτημα του αιτητή θα επανεξεταστεί όταν θα γίνουν νέες προσλήψεις Υγειονομικών Επιθεωρητών.

5

Το Γραφείο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με επιστολή του ημερομηνίας 8/7/88, πληροφόρησε τον αιτητή για την πιο πάνω απόφαση της Επιτροπής (βλ. Παράρτημα 7). Εναντίον της απόφασης αυτής ο αιτητής καταχώρισε την παρούσα προσφυγή.

10

Οι αρχές που διέπουν τη μετάθεση δημοσίων υπαλλήλων και το δικαστικό έλεγχο, αναπτύχθηκαν από το Δικαστήριο σε σωρεία υποθέσεων και μπορούν να συνοψισθούν ως εξής: Κάθε μετάθεση, εκτός εάν συνιστά δυσμενή μετάθεση, τεκμαίρεται ότι έγινε προς όφελος και για τις ανάγκες της υπηρεσίας. Η εκτίμηση των αναγκών της υπηρεσίας καθώς και τα μέσα που θα πρέπει να ληφθούν για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες αυτές, συμπεριλαμβανομένων και των μεταθέσεων των υπαλλήλων, εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων. Το δικαστήριο δεν έχει ούτε την εξουσία ούτε και τα μέσα για να ελέγχει σε κάθε περίπτωση τις ανάγκες και τα μέσα πραγματοποίησης των αναγκών του κάθε τμήματος. Κάτι τέτοιο εξάλλου, θα μετέτρεπε το δικαστήριο σε επιτηρητή της διοικητικής δραστηριότητας. Ο συνταγματικός και κοινός νομοθέτης έδωσε την εξουσία της μετάθεσης αποκλειστικά στην Επιτροπή, ένα ανεξάρτητο όργανο, για δύο λόγους: Τη διασφάλιση της αποδοτικότητας και της κανονικής λειτουργίας της Δημόσιας Υπηρεσίας και την προστασία των νομίμων συμφερόντων των δημοσίων υπαλλήλων (*Ahmed Nejadi v. The Republic (Chief Customs Officer)* 2 R.S.C.C. 78, 82, *Zachariou v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 969). Η άσκηση της εξουσίας αυτής από την Επιτροπή θα πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να γίνεται μετά από έρευνα όλων των σχετικών γεγονότων, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών και οικογενειακών περιστάσεων και αναγκών του ενδιαφερομένου υπαλλήλου, αλλά οι περιστάσεις και ανάγκες αυτές δεν είναι της υπέρτατης σπουδαιότητας και θα πρέπει πάντοτε να σταθμίζονται σε σχέση προς τις ανάγκες της υπηρεσίας. Οι προσωπικές και οικογενειακές ανάγκες δεν επιτρέπεται να υπερσκελίζουν την υποχρέωση του υπαλλήλου προς την υπηρεσία του, της οποίας η εύρυθμη λειτουργία εξυπηρετεί τα συμφέροντα όλων των πολιτών της Δημοκρατίας. (Βλέπε μεταξύ άλλων *Stavros Sentonaris v. The Greek Communal Chamber, through the Director of Greek Education* 1964 C.L.R. 300, *Costas Vafeadis v. The Republic of Cyprus, through The Public Service Commission* 1964 C.L.R. 454, *Simos Pilatsis v. Republic*

15

20

25

30

35

40

(*Minister of Education and Another*) (1968) 3 C.L.R. 707, *Nicos Pierides v. Republic (Public Service Commission)* (1969) 3 C.L.R. 460, *Christos P. Mouzouris v. Republic (Public Service Commission)* (1972) 3 C.L.R. 43, *Andreas Matheou v. Republic (Public Service Commission)* (1972) 3 C.L.R. 304, *Sofoclis Lazarou v. Republic (Educational Service Committee)* (1973) 3 C.L.R. 82, 90, *Damianos K. Damianou v. Republic (Minister of Interior and Another)* (1973) 3 C.L.R. 282, *Karayiannis v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 39, *Sofocleous v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 786, 795, *Isaias v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 490, 491, 492, *Papadopoulos v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 865, *Zachariou v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 969, *Demetriou v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 2326, *Kammitis v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 384, *Poyiatzis v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 1003, 1008.)

Είναι ο ισχυρισμός του δικηγόρου του αιτητή ότι η επίδικη απόφαση δεν ήταν δεόντως αιτιολογημένη και πως η Ε.Δ.Υ. στην απόφασή της να μην ικανοποιήσει το αίτημα του αιτητή για μετάθεση στηρίχθηκε απόλυτα στις απόψεις του Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών (βλ. επιστολή ημερομηνίας 21/5/88, Παράρτημα 5), χωρίς η ίδια να προβεί σε έρευνα των πραγματικών γεγονότων και εκτίμηση των προσωπικών και οικογενειακών περιστάσεων του αιτητή, παρόλο ότι οι συστάσεις και απόψεις του Διευθυντή ήταν ελλιπείς και δεν έδιναν πλήρη εικόνα του θέματος.

Όπως ειπώθηκε και προηγουμένως, η εκτίμηση των αναγκών της υπηρεσίας είναι στην αποκλειστική αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων. Οι ανάγκες της Υπηρεσίας εκτιμούνται καλύτερα από τον υπεύθυνο Διευθυντή του Τμήματος. Η Επιτροπή οφείλει να δώσει την αναγκαία βαρύτητα στις συστάσεις του Διευθυντή, εκτός εάν αυτές είναι σε αντίθεση με τα στοιχεία που περιβάλλουν μια υπόθεση. (Βλέπε μεταξύ άλλων *Δρ. Στυλιανή Πέτρου Κούνονα ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Ε) Α.Α.Δ.: 2994, *Χριστίνα Σταυρινίδου Στρατή ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 2018).

Κατά τη γνώμη μου η Επιτροπή, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν μου, προέβη στη δέουσα έρευνα κατά την εξέταση της υπόθεσης του αιτητή. Αυτό φαίνεται από το ότι ζήτησε από το Διευθυντή να δώσει περισσότερα στοιχεία και συγκεκριμένα, ζήτησε από αυτόν να εξετάσει το ενδεχόμενο μετάθεσης άλλου Υγειονομικού Επιθεωρητή Α', που σε περίπτωση μετάθεσής του θα είχε λιγότερα προβλήματα (βλ. πρακτικά συνεδρίασης ημερομηνίας 21/4/88, Παράρτημα 3). Επίσης η Επιτροπή έλαβε υπόψη τους οικογενειακούς και οικονομικούς λόγους που επικαλέστηκε

ο αιτητής για τη μετάθεσή του. Η Επιτροπή εξάλλου δεν είχε υποχρέωση να εξετάσει το ενδεχόμενο μετάθεσης στην Κλήρου Υγειονομικού Επιθεωρητή Β', δηλαδή ιεραρχικά κατώτερου υπαλλήλου από τον αιτητή. Η αρχή της ισότητας επιβάλλει στην Επιτροπή ίση μεταχείριση ομοίων περιπτώσεων και διάφορη μεταχείριση διαφόρων περιπτώσεων. Κατόπιν μελέτης όλων των σχετικών στοιχείων που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένου και του σχετικού Παραρτήματος 8 που επισυνάφθηκε στην γραπτή αγόρευση για τους καθ' ων η αίτηση και δεδομένων των αρχών που διέπουν το θέμα της μετάθεσης, οι οποίες αναφέρθηκαν πιο πάνω, δε διέκρινα κακή χρήση της διακριτικής εξουσίας της διοίκησης, ούτε περίπτωση συνδρομής πλάνης είτε νομικής είτε πραγματικής. Στο παρόν στάδιο θα ήθελα να προσθέσω και υιοθετήσω το ακόλουθο απόσπασμα από την υπόθεση *Costas Vafeadis v. P.S.C.*, 1964 3 C.L.R. 454, στη σελίδα 468:

"I would like to observe, however, that this Judgment should not be considered as preventing the Public Service Commission, for ever in future, from considering afresh the question of the transfer of applicant, should he apply again to it. Had this recourse been successful, then the refusal to transfer applicant would have been set aside and the matter would have had to be reconsidered by the Public Service Commission; the court, of course, could not have ordered the transfer of applicant. On the other hand, the dismissal of the recourse, though confirming the refusal of the transfer already decided upon, cannot in any way be treated as a bar to the matter, being further considered and if need be dealt with differently by the Commission in future. I thought fit to state this explicitly in order to avoid the impression that this Judgment is in any way a res judicata, as far as the future is concerned. On the contrary, the Commission would be bound to give new consideration to an application for transfer by applicant, if he were to show that circumstances have changed so as to warrant a new decision by it in the matter. Such change of circumstances might be either with regard to the exigencies of the service in general or with regard to the particular personal circumstances of applicant, which, as it has been found earlier in this Judgment, might properly be considered to be part of the overall picture of the exigencies of the service."

Η προσφυγή απορρίπτεται και η επίδικη απόφαση επικυρώνεται.

Δεν εκδίδεται καμιά διαταγή ως προς τα έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.